

**Національний університет
"Чернігівський колегіум" імені Т.Г.Шевченка
Навчально-науковий інститут історії та соціогуманітарних
дисциплін імені О.М.Лазаревського
Кафедра права, філософії та політології**

СИЛАБУС
навчального курсу

**ХРИСТІЯНСТВО В СУЧАСНОМУ
ФІЛОСОФСЬКОМУ ДИСКУРСІ**

Галузь знань - 03 Гуманітарні науки

Спеціальність - 033 Філософія

Освітній ступінь - Бакалавр

Форма навчання - Денна

Форма підсумкового контролю – залік

Викладач – Кислий Анатолій Олександрович - доктор філософських наук,
доцент, доцент кафедри філософії та культурології

Тел. 0674268906

E-mail - a.kysliy@ukr.net

Години консультації – понеділок 11.20.-12.40. (к.405)

Чернігів 2021-2022

Освітньо-кваліфікаційна програма			
Кількість кредитів	4		
Рік навчання	4		
Семестр	7		
Компонент освітньої програми	Вибірковий компонент (ВК)		
Мова викладання	Українська		
Формат курсу	Денна. Змішаний формат навчання очно-дистанційний		
Опис дисципліни			
Загальна кількість годин	120		
Обсяг курсу	34 годин аудиторних (з них: 18 годин лекцій; 16 годин практичних занять, 86 години самостійної роботи.		
Мета курсу	Метою викладання навчальної дисципліни є: ознайомити студентів з актуальними питаннями ставлення християнства до подій і явищ соціальної дійсності; розглянути найбільш значущі християнські ідеї, положення, концепції, що визначають тенденції та пріоритети розвитку людини і суспільства.		
Електронний ресурс	Zoom. Google Classroom.		
Формування програмних компетентностей	<p>Загальні компетентності: ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу. ЗК2. Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями. ЗК3. Здатність до пошуку та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності: СК1. Усвідомлення сенсу філософії, її дисциплінарного розмаїття та місця в системі культури. СК2. Здатність виокремлювати специфіку філософського знання та змістові відмінності філософії від інших форм мислення. СК3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про розвиток основних філософських ідей, учень та напрямків. СК5. Здатність аналізувати сучасні філософські проблеми та вчення. СК8. Здатність оперувати філософською термінологією для розв'язання професійних завдань. СК9. Здатність застосовувати в професійній діяльності філософські методи і підходи. СК10. Здатність аналізувати та коментувати літературу з філософської, соціокультурної та загальнонаукової проблематики. СК15. Знання категорій, інструментарію філософського дослідження феномену культури, специфіку різноманітних форм існування культури як історико-філософського процесу, знання щодо культурного буття людини, головних напрямів соціально-філософської думки, філософських теорій суспільного розвитку.</p>		
Програма та структура навчальної дисципліни			
Назви змістових модулів і тем	Кількість годин		
	денна форма		заочна форма
	усьог	у тому числі	усьог у тому числі

	о	л	с	ла	нд	с. р.	о	л	с	таб.	нд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Ціннісні виміри сучасного християнства												
Тема 1. Соціально-ціннісний контекст християнства.	14	2	2			10						
Тема 2. Людина у сучасному християнстві.	14	2	2			10						
Тема 3. Візія жінки та ідеал шлюбно-сімейних відносин.	14	2	2			10						
Тема 4. Діалог як основа сучасного християнського соціального ідеалу.	14	2	2			10						
Разом за змістовим модулем 1	56	8	8			40						
Змістовий модуль 2. Соціальні аспекти християнства												
Тема 5. Екуменічні виміри сучасного християнства.	14	2	2			10						
Тема 6. Етос праці у сучасному християнстві.	16	2	2			12						
Тема 7. Християнський соціально-економічний ідеал.	16	2	2			12						
Тема 8. Політичний дискурс у християнському вченні.	18	4	2			12						
Разом за змістовим модулем 2	64	10	8			46						
Разом	120	18	16			86						
Літературні джерела	Основна література 1. Андрусішин, Б.І., Бондаренко, В.Д. 2011. Державно-											

- церковні відносини: історія, сучасний стан та перспективи розвитку. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. К.: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова. 387 с.
2. Величко, А.М. 2000. Христианство и социальный идеал (философия, право, социология индустриальной культуры): Научное издание. Под ред. В.П. Сальникова. Спб., М.: Санкт-Петербургский университет МВД России. 544 с.
  3. Вовк, Д.О. 2009. Право і релігія: загальнотеоретичні проблеми співвідношення: монографія. Харків: Право. 224 с.
  4. Гендер, релігія і націоналізм в Україні. 2012. Гол. ред. Г. Ярманова. Київ. 152 с.
  5. Дорофеева, Т.Г., 2014. Этика семейных отношений в мировых религиях: Монография. Пенза: РИО ПГСХА 180 с.
  6. Єленський, В. 2013. Велике повернення: релігія у глобальній політиці та міжнародних відносинах кінця ХХ - початку ХХІ століття. Львів: Видавництво Українського католицького університету. 504 с.
  7. Здіорук, С.І. 2005. Суспільно–релігійні відносини: виклики України ХХІ століття : монографія. К. : Знання України, 552 с.
  8. Іщук,Н. В. 2018. Сучасна православна теологія діалогу: монографія. К.: ПФ «ПП «Фоліант». 304 с.
  9. Каллист (Уэр), митрополит. 2012. Православная церков. Пер. с англ. (Серия «Современное богословие»). М.: Издательство ББИ. 376 с.
  10. Кирило (Говорун), архімандрит. 2019. Політичне православ'я. Пер. з англ. О. Панича. К.: Дух і літера. 152 с.
  11. Кисельов, О. С. 2009.Феномен екуменізму в сучасному християнстві. К. 133 с.
  12. Нагевичене, В.Я. 2001. Христианская религиозность как духовное становление личности, брака и семьи: монография. Рос. филос. о-во и др. Екатеринбург: Банк культурной информации. 208 с.
  13. Недзельська, Н.І., 2004. Проблема жінки в релігіях авраамістичної традиції. К., 265 с.
  14. Нойхауз, Н. 2005. Ценности христианской демократии. Пер. с нем. М.: Республика. 192 с.
  15. Саган, О.Н. 2004. Вселенське православ'я: суть, історія, сучасний стан. К.: Світ Знань. 910 с.
  16. Служение женщины в Церкви. 2002. Бер-Сижель Э. М. : ББИ, 215 с.
  17. Тимчик, О.А. 2014. Економіка та релігія: теорія і практика взаємовпливу: монографія : К. : КНТ, 410 с.
  18. Троицкий, С.В., 2001. Христианская философия брака. Клин: Христианская жизнь. 221 с.
  19. Чорна, Л.В. 2016. У пошуках ідеалу: монографія. Київ: «Освіта України». 508 с.
  20. Шкіль, С.О. 2016. Наративний світ сучасного російського православ'я: монографія. Рівнен. держ. гуманітар. ун-т. Київ : Фоліант, 319 с.
- Додаткова**
1. Варфоломій Вселенський Патріарх. 2011. Віч-на-віч з

- тайною. Православне християнство у сучасному світі. К.: Дух і Літера. 360 с.
2. Аржаковский, А. 2015. В ожидании Всеправославного собора: Духовный и экуменический путь. (перевод с французского). Львов: Издательство Украинского католического университета. 813 с.
3. Бинцаровский, Д. 2016 История современного богословия Издательство: Евангелие и Реформация. 512 с.
4. Бліхар, В.С. 2013. Державно-церковні відносини як експлікація дихотомії влади та суспільства у європейській філософії: монографія. Львів: ЛьвДУВС. 516 с.
5. Богословие личности 2013. Под. ред. А. Бодрова и М. Толстолуженко (Серия «Современное богословие»). М.: Издательство ББИ. 271 с.
6. Бондаренко, В.Д. 2019.Єдність православних в Україні як основа консолідації української нації. Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 7: Релігієзнавство. Культурологія. Філософія. Вип. 40. С. 3-9
7. Борейко, Ю. 2016. Повсякденність українського православного вірянина: монографія. Луцьк. 380 с.
8. Грицишин, В.П. 2017. Православна думка доби постмодерну: філософсько-релігієзнавчий аналіз. дис. ... канд. філос. наук: 09.00.11 / Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. Рівне. 180 с.
9. Гьофнер Йозеф, кардинал. 2002. Християнське суспільне вчення. Наук. ред., передмова о. І. Гаваньо. Львів: Свічадо. 304 с.
10. Дин, Э. 1998. Все женщины Библии. пер. с англ.. М.: Кромпресс. 336 с.
11. Документи Святого і Великого Собору Православної Церкви. Крит. 2016. К.: Відкритий Православний Університет Святої Софії Премудрості, Дух і літера. 112 с.
12. Жадько, В.А. Макушинська, Г.П. 2017. Феномен жіночої святості у християнстві: філософський та релігійний аспекти: монографіяк. Запоріжжя, ЗДІА. 192 с.
13. За життя світу. На шляху до соціального етосу православної церкви, 2020. [Електронний ресурс].
14. Киннемон, М., Коуп, Б. 2002. Экуменическое движение. Антология ключевых текстов. М. 615 с.
15. Коваль, Т.Б. 2014. Религия и экономика: Труд, собственность, богатство. Нац. исслед. ун-т «Высшая школа экономики». М.: Изд. дом Высшей школы экономики 349 с.
16. Компендіум соціальної доктрини Церкви. 2008. К.: Кайрос 549 с.
17. Любак, Анри. 1992. Католичество. Социальные аспекты догмата. Пер. с фр. Зелинского В. Милан: Христианская Россия. 400 с.
18. Майдан і Церква. 2014. Хроніка подій та експертна оцінка. Ред. і упор. Л. Филипович, О. Горкуша. Київ: Саммит Книга. 656 с.
19. Маринович, М. 2003. Українська ідея і християнство або

	<p>коли гарцюють кольорові коні апокаліпсису. К.: Дух і літера. 544 с.</p> <p>20. Нейхауз, Ричард Джон. 1994. Бизнес и Евангелие: Вызов христианину-капиталисту. Пер. с англ. Я. Кротов. Познать-Москва: Вера и мысль. 332 с.</p> <p>21. Чухим, Н 2006. Візія жінки у західній філософській традиції (від античності до модерну). К.: Київський інститут гендерних досліджень, 192 с.</p> <p>Інформаційні ресурси в Інтернеті:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського www.nbuv.gov.ua 2. Освітній дискурс: збірник наукових праць http://www.journal-discourse.com/uk/ 3. Релігійно-інформаційна служба України http://www.risu.org.ua 4. Офіційний сайт Української Православної Церкви www.pravoslavuye.org.ua 5. http://ru.wikipedia.org 6. http://cyberleninka.ru/article/c/filosofiya 7. http://filosof.historic.ru/
<p>Політика дисципліни та оцінювання</p>	<p>Студент має право:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вільно висловлювати свої думки усно або письмово, аргументуючи їх знаннями провідних засад предмету, змісту першоджерел; - вносити пропозиції щодо формування та реалізації власної освітньої траєкторії; активізації власної самостійної пізнавальної діяльності, форм і методів проведення аудиторних занять; - відпрацьовувати пропущені заняття в установленому порядку; - отримати індивідуальні консультації у викладача. <p>Студент зобов'язаний:</p> <ul style="list-style-type: none"> - відвідувати заняття всіх видів відповідно до встановленого дирекцією розкладу, запізнення на заняття допускається тільки з поважних причин; - брати активну участь у роботі під час аудиторних занять, дотримуватися правил етичної поведінки, поважати думки та права інших студентів і викладача; - виконати індивідуальне завдання - самостійну роботу, підготовка якої є обов'язковою умовою допуску до екзамену. Студент, який не підготував самостійну роботу, до екзамену не допускається. - набрати під час вивчення навчальної дисципліни мінімум 35 балів. <p>Політика щодо дедлайнів та перескладання. Пропущені з поважної причини заняття дозволяється відпрацьовувати впродовж двох тижнів після завершення дії поважної причини і при наявності документа-підстави (довідки, розпорядження про індивідуальних графік відвідування тощо).</p> <p>Політика щодо академічної доброчесності. Студенти керуються нормами «Положення про академічну</p>

	<p>доброчесність здобувачів освіти в національному університеті «Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка» (Наказ Ректора № 383 від 27.12.2019 р. зі змінами і доповненнями від 23.12.2020 (https://drive.google.com/file/d/1YOj2QK3xW-03evO8Tkg1o3ZKUAbBL-VH/view)). У процесі навчання та при підготовці самостійної роботи, виконанні індивідуальних завдань, забороняються плагіат, фабрикація та фальсифікація результатів, списування, хабарництво.</p> <p>Політика щодо викладання. Викладання навчальної дисципліни відбувається на засадах студентоцентризму, антропоцентризму, гуманізму, поваги до соціокультурного плюралізму.</p>																												
<p>Навчальні методи та техніки, які будуть використуватися під час викладання курсу</p>	<p>Словесний (пояснення, розповідь, лекція, дискусія); наочний (ілюстрації, демонстрації); робота з книгою (читання, конспектування, вивчення, реферування, цитування, виклад, складання плану); відео-методи (перегляд); практичний. Робота в бібліотеці та з науковими інтернет-джерелами. Підготовка презентацій, індивідуальних навчально-дослідних завдань. Аналіз відео-метаріалів. Робота в системі Zoom та GoogleClassroom.</p>																												
<p>Оцінювання</p>	<p style="text-align: center;">Шкала оцінювання</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th rowspan="2" style="width: 15%;">Сума балів за всі види навчальної діяльності</th> <th rowspan="2" style="width: 10%;">Оцінка за шкалою ECTS</th> <th colspan="2" style="width: 75%;">Оцінка за національною шкалою</th> </tr> <tr> <th style="width: 35%;">для екзамену, курсової роботи (проекту), практики</th> <th style="width: 30%;">для заліку</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>90 – 100</td> <td>A</td> <td>відмінно</td> <td rowspan="5" style="text-align: center; vertical-align: middle;">зараховано</td> </tr> <tr> <td>83 – 89</td> <td>B</td> <td rowspan="2" style="text-align: center;">добре</td> </tr> <tr> <td>75 – 82</td> <td>C</td> </tr> <tr> <td>68 – 74</td> <td>D</td> <td rowspan="2" style="text-align: center;">задовільно</td> </tr> <tr> <td>60 – 67</td> <td>E</td> </tr> <tr> <td>35 – 59</td> <td>Fx</td> <td>незадовільно з можливістю повторного складання</td> <td>не зараховано з можливістю повторного складання</td> </tr> <tr> <td>0 – 34</td> <td>F</td> <td>незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</td> <td>не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни</td> </tr> </tbody> </table> <p>A</p>	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою		для екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для заліку	90 – 100	A	відмінно	зараховано	83 – 89	B	добре	75 – 82	C	68 – 74	D	задовільно	60 – 67	E	35 – 59	Fx	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання	0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ECTS			Оцінка за національною шкалою																									
		для екзамену, курсової роботи (проекту), практики	для заліку																										
90 – 100	A	відмінно	зараховано																										
83 – 89	B	добре																											
75 – 82	C																												
68 – 74	D	задовільно																											
60 – 67	E																												
35 – 59	Fx	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання																										
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни																										